

Νηπιαγωγείο Ρητίνης

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

«Το δάσος μας δίνει ζωή»

Υπεύθυνοι νηπ/γοί
Βουγιατζή Φωτεινή
Κωνσταντινίδου Παρασκευή
Σχολικό έτος 2007-2008

Ομάδα παιδιών

1. Γκουτζιλίκα Ευαγγελία-Μαρία
2. Ζάχος Ιωάννης
3. Κουκουλιάτα Ξανθούλα
4. Πατσιογιάννης Φώτης
5. Σιάσιος Στέφανος
6. Σιάσιου Ευγενία
7. Σιασιόπουλος Διονύσης
8. Σιδέρης Βασίλης
9. Τζιτζιλής Χρυσοβαλάντης - Δημήτρης
10. Χανδόλια Ελένη
11. Χανδόλια Μελίνα-Δήμητρα
12. Χασιακή Χριστίνα

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος μπορεί να είναι ο σχεδιασμός ενός σχεδίου εργασίας, μελέτη πεδίου, περιβαλλοντικών μονοπατιών κ.ά. Είναι σημαντικό όποια μεθοδολογία, ή όποιο συνδυασμό μεθοδολογιών και αν διαλέξουμε να αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη βιωματική προσέγγιση του θέματος, τη μελέτη πεδίου και να δώσουμε στους μικρούς μαθητές τη δυνατότητα να εκφραστούν με όσο το δυνατό περισσότερους τρόπους, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη και την εξέλιξή τους σε όλους τους τομείς.

Οι παρατηρήσεις, το πείραμα, το παιχνίδι ρόλων, το ερωτηματολόγιο, η καταγραφή στοιχείων, η φωτογράφιση, η συνέντευξη είναι σε γενικές γραμμές κάποιες από τις δραστηριότητες που με την κατάλληλη προετοιμασία και την ενθάρρυνση για ενεργό συμμετοχή των παιδιών βοηθούν σε μια επιτυχημένη υλοποίηση του προγράμματος.

Σκοποί του προγράμματος

- ✓ Να αποκτήσουν γνώσεις που σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον.
- ✓ Να κατανοήσουν την αξία του φυσικού πλούτου.
- ✓ Να αναπτύξουν αισθήματα φροντίδας, υπευθυνότητας και προστασίας του φυσικού πλούτου
- ✓ Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δράσεις για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Γλώσσα Στόχοι

- Να διηγούνται/ αφηγούνται ιστορίες με τον δικό τους τρόπο.
- Να περιγράφουν
- Να ερμηνεύουν καταστάσεις και να δίνουν εξηγήσεις.
- Να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη της τάξης κάνοντας τις επιλογές των βιβλίων που τους ενδιαφέρει ανάλογα με το θέμα που τους απασχολεί κάθε φορά.

Μαθηματικά Στόχοι

- Να προβληματίζονται και να ερευνούν ποικίλες καταστάσεις και κάνοντας απλές υποθέσεις να καταλήγουν σε απλά συμπεράσματα και λύσεις.
- Να θέτουν προβλήματα και για την επίλυσή τους να παράγουν κατάλληλο υποστηρικτικό υλικό.

Μ. Περιβάλλοντος Στόχοι

- Να αποκτήσουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές για το περιβάλλον.
- Να διευρύνουν τις γνώσεις τους για τους φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς στο άμεσο φυσικό περιβάλλον τους.
- Να κατανοήσουν τη σημασία της παρατήρησης και της περιγραφής χρησιμοποιώντας τις αισθήσεις τους.

Πληροφορική Στόχοι

- Να ανακαλύψουν τις δυνατότητες του υπολογιστή και να τον χρησιμοποιούν στις καθημερινές δραστηριότητές τους.
- Να αντιγράφουν από τους πίνακες αναφοράς λέξεις που αφορούν το θέμα τους.
- Με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού να «παίζουν» με τα ζώα του δάσους.
- Να μάθουν να συνεργάζονται.

Δημιουργία και Έκφραση

Στόχοι

- Να ενθαρρύνονται ώστε μέσα από τη χρήση ποικίλων υλικών να εκφράζονται με θεατρικά παιχνίδια, με κατασκευές, με χρώματα.
- Να ενθαρρύνονται να συλλέγουν διάφορα φυσικά υλικά για τις κατασκευές τους.
- Να ενθαρρύνονται ώστε γνωρίζοντας έργα τέχνης ζωγράφων να τα παρατηρούν και να τα περιγράφουν.
- Να αυτοσχεδιάζουν και να πειραματίζονται με την κίνηση, τη φωνή τους ήχους, τη μουσική.
- Να ανακαλύπτουν τι μπορεί να κάνουν με το σώμα τους μιμούμενα κάποιους ρόλους.
- Να παροτρύνονται να συμμετέχουν σε παραστάσεις και το καθένα να αναλαμβάνει το δικό του ρόλο.
- Να αναπτύξουν θεατρική παιδεία και να αναπτύσσουν την αισθητική τους έκφραση.

Α΄ΦΑΣΗ: Αναζήτηση και διερεύνηση του θέματος. Κριτήρια επιλογής του θέματος

- Να ενθαρρύνουμε την αλλαγή των στάσεων και συμπεριφορών ώστε ως μελλοντικοί πολίτες να λειτουργούν προς όφελος του φυσικού περιβάλλοντος.
- Να ενθαρρύνουμε τους μικρούς μαθητές στην ανάληψη δράσεων και στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων στο μέλλον.
- Να αντιληφθούν τα παιδιά ότι γνωρίζοντας την αξία της ύπαρξης και διατήρησης του φυσικού πλούτου, βελτιώνουν και τις δικές τους συνθήκες διαβίωσης.

Τα χρώματα του δάσους

- Καφέ
- Πορτοκαλί
- Κόκκινο
- Κίτρινο
- Πράσινο
- Μαύρο
- Άσπρο

Τα δέντρα του δάσους

- Αγριοκερασιά
- Αγριοπούρναρα
- Αγριομηλιά
- Έλατο
- Καστανιά
- Καρυδιά

Ιστογράμμα **(τι γνωρίζουν τα παιδιά για το δάσος)**

Τα ζώα του δάσους

Αρκούδα, αλεπού, λύκος,
φίδια, ελάφι,
σκαντζόχοιρος

Κίνδυνοι και προστασία του δάσους

- Φωτιά
- Κεραυνοί

Να μάθουμε για τα χρώματα του δάσους στο πέρασμα των εποχών

Φθινόπωρο, Χειμώνας
Άνοιξη, Καλοκαίρι

Να μάθουμε για τα δέντρα του δάσους

Φυλλοβόλα, Αειθαλή

Να μάθουμε για τα φρούτα του δάσους

Βατόμουρα, αγριοφράουλες, αγριοκέρασα, μανιτάρια

Ιστογράμμα

(Τι θέλουμε να μάθουμε)

Να μάθουμε αν έχει ήχους και φωνές στο δάσος

- Φωνές πουλιών και ζώων
- Ήχους καιρικών φαινομένων

Να μάθουμε για τα ζώα του δάσους

- Εχθροί των ζώων
- Ποια πέφτουν σε χειμερία νάρκη

Να μάθουμε για τους κινδύνους και την προστασία του δάσους

- Κεραυνοί - Φωτιά
- Παγίδες ζώων
- Κόψιμο των δέντρων από τον άνθρωπο
- Πυροσβεστική Υπηρεσία

Β΄ΦΑΣΗ: Σχεδιασμός -Διεξαγωγή δραστηριοτήτων

- Μετά τη συγκέντρωση του υλικού από την κάθε ομάδα γίνεται η παρουσίασή του στα άλλα παιδιά.

**Φυτεύουμε σπόρους. Αειθαλή και Φυλλοβόλα δέντρα
(Μ. Περιβάλλοντος)**

Το δέντρο στο πέρασμα των εποχών και οι αλλαγές των χρωμάτων (Εικαστικά)

Γράφουμε τις λέξεις των εποχών στον Η/Υ (Γραφή-Πληροφορική)

Ο κύκλος των εποχών (Μ. Περιβάλλοντος-Γραφή)

Μέτρηση ύψους κορμών δέντρων (Μαθηματικά)

**Πίνακας αναφοράς των ζώων & των πουλιών του δάσους
(Γραφή)**

Συνταγή για το κέϊκ των πουλιών (Γραφή-Μαθηματικά-Μ. Περιβάλλοντος)

Ζωγραφίζουμε πουλάκια του δάσους (Εικαστικά)

Κατασκευάσαμε μάσκες ζώων του δάσους (Εικαστικά)

Κατασκευάσαμε χελώνες με άχρηστα υλικά (Εικαστικά)

**Κατασκευάσαμε ταΐστρες για τα πουλιά με φυσικά και
άχρηστα υλικά. (Εικαστικά)**

**Χειροτεχνία για τον σκαντζόχοιρο με φυσικά υλικά
(Εικαστικά)**

**Φτιάξαμε φωλιές για το δέντρο μας (Εικαστικά-Μ.
Περιβάλλοντος)**

**Ζωγραφίζουμε δέντρα και βάφουμε κορμούς δέντρων
(Εικαστικά)**

Μαζεύουμε αγριολούλουδα και κατασκευάζουμε ομαδική χειροτεχνία (Εικαστικά-Μ. περιβάλλοντος)

Ξεχωρίζουμε τα δέντρα του δάσους από τον πίνακα αναφοράς (Εικαστικά-Γραφή- Μ. Περιβάλλοντος)

**Πινακίδες με μηνύματα για την προστασία του δάσους
(Γραφή- Μ. Περιβάλλοντος)**

Συνεχίζουμε το βάψιμο των πινακίδων

Ψυχοκινητική των ζώων του δάσους (Ψυχοκίνηση)

Ψυχοκινητική με ζώα του δάσους

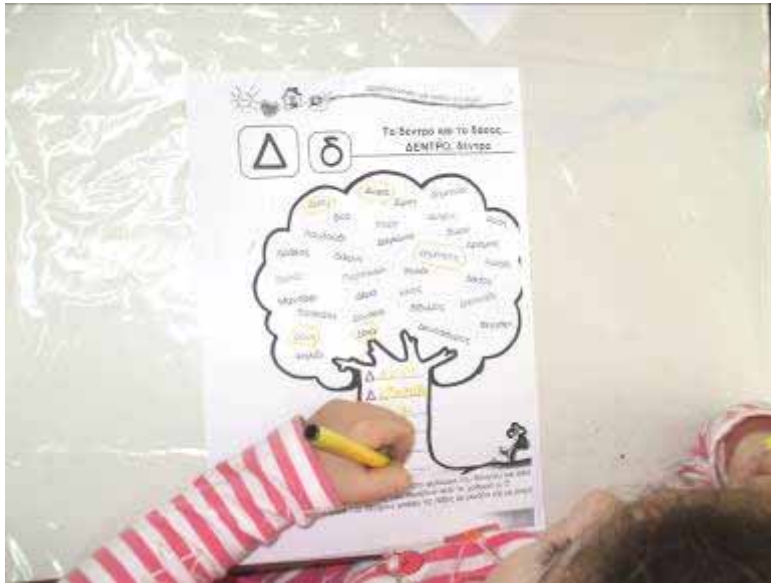
Επίσκεψη στην Πυροσβεστική Υπηρεσία (Μ. Περιβάλλοντος)

Ξενάγηση στις εγκαταστάσεις της υπηρεσίας

Η στολή του πυροσβέστη

Βρίσκουμε λέξεις που αρχίζουν από Δ (Γλώσσα-Γραφή)

Ένωσε την εποχή με την αντίστοιχη λέξη

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΑΝΟΙΞΗ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Φύλλα εργασίας της Γλώσσας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

1) ΦΩΛΙΖΕΙ ΚΑΙ ΓΕΝΝΑΕΙ ΤΑ ΑΙΓΙΑ ΤΗΣ ΣΕ ΚΟΜΒΑ ΑΣ ΣΕΝΤΡΟΝ.
 2) ΤΡΕΦΕΤΑΙ ΜΕ ΜΕΛΑΝΙΔΑ.
 3) ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΑ ΦΥΛΑΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ ΚΑΡΥΔΙΑ.
 4) ΣΥΝΘΑΙΣ ΜΕ ΤΟ ΡΑΜΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΣ ΚΟΡΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΝΤΡΩΝ.
 5) ΡΟΚΑΝΙΖΕΙ ΤΟΥΣ ΚΟΡΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΝΤΡΩΝ ΤΗ ΜΕΤΑΙ ΜΕ
 ΦΟΥΛΑΚΑ ΔΟΡΤΑΦΑΚΑ.

ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΑ ΣΚΙΟΥΝΙ ΜΥΝΟΚΩΜΑΙΤΗΣ

ΚΑΣΤΟΡΑΙ ΚΑΤΟΡΑΙ

ΕΙΚΟΝΟΛΕΞΟ

ΛΥΚΟΣ

ΑΛΕΠΟΥ

ΧΕΛΩΝΑ

ΦΙΔΙ

Χρωματίστε τα ζώα του άσκησης.
 Μπορείτε να ζωοποιήσετε τα ζώα κάθε λέξη και να συμπληρώσετε το σταυρόλεξο;

Φύλλα εργασίας της Γλώσσας

**Επίσκεψη και ενημέρωση από δασολόγο της περιοχής
(Μ. Περιβάλλοντος)**

**Ανακαλύπτουμε την ηλικία των δέντρων
(Μ. Περιβάλλοντος)**

Παίζαμε κουκλοθέατρο (Δραματική τέχνη)

Από την επίσκεψη στο Κ.Π.Ε. Αν. Ολύμπου

Ο περίπατος συνεχίζεται με εκπλήξεις

Επίσκεψη στο χιονοδρομικό κέντρο του Ελατοχωρίου

**Ενημέρωση από τους υλοτόμους της περιοχής
Ανακαλύπτουμε καρπούς του δάσους.
Παρακολουθούμε την κοπή δέντρου.**

Βάζουμε τις πινακίδες που ετοιμάσαμε στο σχολείο με μηνύματα για την προστασία του δάσους

Τοποθετούμε τις φωλιές, τις ταΐστρες και το κέικ των πουλιών που ετοιμάσαμε με την βοήθεια των γονέων.

Κατασκευή και αφισοκόλληση της αφίσας με τα μηνύματα που έγραψαν τα παιδιά για την προστασία του δάσους και των «κατοίκων» του.

**Ετοιμάζουμε τα φτερά των
πουλιών που θα φορέσουμε
στην παρουσίαση της γιορτής**

Φωτογραφίες από την παρουσίαση του προγράμματος στην τοπική κοινωνία.

Η γιορτή μας συνεχίζεται...

Παραδοσιακό τραγούδι και χορός

Ψυχοκινητική «Αναδάσωση μαζί»

**Συμμετοχή στις εκδηλώσεις του Γραφείου Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης (Εβδομάδα Περιβάλλοντος 2008)
Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Κατερίνης ΕΚΑΒΗ**

Παρουσίαση του θεατρικού μας δρωμένου «Αναδάσωση μαζί»

Το αποτέλεσμα εκπληκτικό!

Άλλες δραστηριότητες

- Φύλλα εργασίας με **αντιστοιχηση** (Μαθηματικά)
- Φύλλο εργασίας με μεγέθη **μεγάλο-μικρό** (Μαθηματικά)
- Φύλλο εργασίας με **τόσα-όσα** λέει ο αριθμός (Μαθηματικά)
- Η έννοια **αντίθετα** με διάφορες συγκρίσεις (Μαθηματικά)
- Ζωγραφίζουμε με **σχήματα** δέντρα του δάσους (Μαθηματικά)
- Χωροχρονικές έννοιες **πριν- τώρα- μετά** (Μαθηματικά)
- Δημιουργία ιστορίας «Πόσα ζώα έφαγε ο λύκος στην διάρκεια της ημέρας» (Μαθηματικά-Μ. Περιβάλλοντος)
- Ανάλυση του ποιήματος «**Συμφωνία μ' ένα δέντρο**» του Γ. Κρόκου (Γλώσσα)
- Ανάγνωση παραμυθιού για την **αναδάσωση-συμπεράσματα** (Γλώσσα)
- Δημιουργία λευκώματος με τα ζώα του δάσους (Γλώσσα-Μ. Περιβάλλοντος)

- Ζώα υπό εξαφάνιση όπως λύκος και αρκούδα συζήτηση & προβληματισμός (Μ. Περιβάλλοντος)
- Ακούμε, μαθαίνουμε και ζωγραφίζουμε σχετικά ποιήματα με αναφορά στο δάσος (Εικαστικά)
- Μείξη χρωμάτων για το βάψιμο των ταΐστρων, της μακέτας, των φωλιών (Εικαστικά)
- Παρατηρούμε πίνακες ζωγραφικής όπως «Η κίσσα στο χιόνι» του Μονέ, «Οι ξυλοκόποι» του Μιλέ (Γλώσσα-Εικαστικά)
- Τραγουδήσαμε τους Μύθους του Αισώπου (Μουσική)
- Μιμητικές κινήσεις των ζώων του δάσους (Ψυχοκινητική)
- Με κλειστά μάτια αφουγκραστήκαμε τους ήχους του δάσους (πουλιά που πετούνε, κελαηδίσματα, αέρας που φυσά) αλλά και τις μυρωδιές της φύσης (αρωματικά φυτά, λεβάντα, δεντρολίβανο κ. ά)
- Χορέψαμε παραδοσιακά τραγούδια με θέμα τους δέντρα και πουλιά του δάσους.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του προγράμματος έγινε σε διάφορες φάσεις, από την αρχή μέχρι και το τέλος.

Αρχικά διαπιστώθηκε το επίπεδο των γνώσεων, των εμπειριών, των βιωμάτων και των ενδιαφερόντων των παιδιών με συζητήσεις και διάλογο προκειμένου να διαμορφώσουμε το μαθησιακό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο θα αναπτυσσόταν οι δράσεις.

Συλλέξαμε πληροφορίες παρατηρώντας τα ίδια τα παιδιά αλλά και από τους γονείς των, καταγράψαμε, φωτογραφίσαμε τη δουλειά τους και συγκεντρώσαμε γραπτά δείγματα.

Στη διάρκεια των δράσεων η αξιολόγηση είχε σκοπό να διαμορφώνει το επίπεδο και το βαθμό δυσκολίας των δραστηριοτήτων αλλά και το σχεδιασμό των κατάλληλων παρεμβάσεων με σκοπό την παγιοποίηση των νέων στάσεων και απόψεων που διαμορφώνονταν στην πορεία.

Τα νήπια εργάστηκαν με ενδιαφέρον, συνεργάστηκαν, ανέλαβαν πρωτοβουλίες, αρμοδιότητες και ευθύνες. Εντυπωσιάστηκαν με τις νέες γνώσεις που απέκτησαν στην διάρκεια με τις επισκέψεις, ευχαριστήθηκαν με το παιχνίδι και το χορό, εκφράστηκαν με τη δραματοποίηση και τις κατασκευές.

Τέλος μπορούμε να πούμε ότι οι αρχικοί στόχοι που θέσαμε, ν' αποκτήσουν δηλαδή τα παιδιά γνώσεις για το φυσικό περιβάλλον τους αλλά και τις επιπτώσεις σ' αυτό από την επέμβαση του ανθρώπου επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό.

Βιβλιογραφία

- Δ.Ε.Π.Π.Σ
- «Φθινοπωρινό Ανθολόγιο» Β.Δ. Αναγνωστόπουλος- Τ. Τσιλιμένη Εκδ. ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
- «Τα δάση μας» Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» Αθήνα 2007
- «Ζωή στη Δαδιά» Ενημερωτική έκδοση του Προγράμματος LIFE της Δαδιάς αρ. τεύχους 2
- ART GALLERY «ΜΙΛΕ» τόμος 14 Deagostini Hellas
- ART GALLERY «ΒΑΝ ΓΚΟΓΚ» τόμος 1 Deagostini Hellas
- «Δημιουργικές Διαθεματικές δραστηριότητες με αφορμή ένα ποίημα» Κ. Χριστόγερου, Ευθ. Ανδριώτη, Κων/να Αρμανιάκου Εκδ. ΚΕΔΡΟΣ
- «Διδακτικό Κουκλοθέατρο» Εκδ. ΚΑΝΤΑΡΤΖΟΓΛΟΥ
- «Καθημερινές διαθεματικές δραστηριότητες για το Νηπ/γείο» Ν. Κάντζου τόμος Β΄ Εκδ. ΔΙΠΤΥΧΟ
- «Παιδαγωγική και Περιβάλλον» Denise & Pascal Chaurel Εκδ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ
- «Τα ζώα του δάσους» Εκδ. ΠΑΤΑΚΗ
- «Δάσος» Ανακαλύψτε ένα θαυμαστό κόσμο Εκδ. ΠΑΤΑΚΗ
- «Μια φορά κι ένα...φτερό» κατερίνα Μουρίκη Εκδ. ΑΓΚΥΡΑ
- «Ένας μικρός περίπατος μέσα στο δάσος» Εκδ. ΡΕΚΟΣ

- «Μικρά κρυμμένα μυστικά στο δάσος» ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ
- «Κουκλοθέατρο II» 62 Νέα Έργα» Τα. Τσιλιμένη Εκδ. ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
- «Σταλαματιές» Γ. Κρόκου Αγροτικές συνεταιριστικές Εκδόσεις Α.Ε. Χαρταετός
- «Περιβαλλοντικά παιχνίδια» Almuth & Manfred Barth Εκδ. ΚΟΡΦΗ
- «Ο λύκος της Αβησσυνίας» Ερευνητές-Ανακαλύπτω τον κόσμο Μηνιαίο περιοδικό για παιδιά Μάρτιος 2004
- «Ο αγκαθωτός σκαντζόχοιρος» Ερευνητές-Ανακαλύπτω τον κόσμο Μηνιαίο περιοδικό για παιδιά Απρίλιος 2004
- «Ο κόσμος των ζώων» Βιβλίο με παζλ Garry Flemig Π. Κουτσουμπός Α.Ε. 2006
- «Οικολογία» Παιδική Βιβλιοθήκη ΑΛΚΥΩΝ
- «Η φύλλινη πολυκατοικία» Δανάη Τσουκαλά Αγροτικές συνεταιριστικές Εκδόσεις Α.Ε.
- «Ο τρομαγμένος σκαντζόχοιρος» Στέλλα Βλαχοπούλου Αγροτικές συνεταιριστικές Εκδόσεις Α.Ε.
- «Ο Πέτρος και ο λύκος» Μετάφραση Ζωή Βαλάση Εκδ. ΜΙΝΩΑΣ
- «Η Γλώσσα στην Προσχολική Εκπ/ση» β.Δ. Αναγνωστόπουλος Εκδ. ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ
- «Ήταν μια χαρούμενη πλαγιά» Άννα Αμπατιέλου Εκδ. ΠΑΤΑΚΗ

- «Η πρώτη μου εγκυκλοπαίδεια για τα ζώα **Larousse**» Εκδ.. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
- Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων Γ΄ και Δ΄ Δημοτικού Ο.Ε.Δ.Β.
- «Έχω ράμματα για τη γούνα σου» Μάϊρα Παπαθανασοπούλου Εκδ. ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ
- «ΕΠΙΣΤΗΜΗ» Κείμενα C. Sagnier Εκδ. MODERN TIMES
- «Οι περιπέτειες του Τσιπ Πατατράκ» Isabelle Montullet Εκδ. LABOR
- «Το γεύμα των λύκων» Geoffroy de Pennart Εκδ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
- «Μύθοι του Αισώπου» Μετάφραση Ιωάννα Παπαγεωργίου Εκδ. MODERN TIMES
- «Τα δέντρα του κήπου μου» Εκδ. ΠΑΤΑΚΗ
- «Τα φυτά το πράσινο της γης» Παιδική Εγκυκλοπαίδεια Εκδ. ΣΤΡΑΤΙΚΗ
- «Παράθυρο στην εκπ/ση του παιδιού» Περιοδικό τεύχος 49 Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2008
- «Σύγχρονο Νηπιαγωγείο» Περιοδικό τεύχος 55 Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2007

